YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)

10 päivänä tammikuuta 2002 *

Asiassa C-480/99 P,

Gerry Plant ym., edustajinaan barrister B. Hewson, solicitor T. Grahamin valtuuttamana, prosessiosoite Luxemburgissa,

valittajina,

jossa valittajat vaativat muutoksenhaussaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (toinen jaosto) yhdistetyissä asioissa T-148/98 ja T-162/98 Evans ym. vastaan komissio, 29.9.1999 antaman määräyksen (Kok. 1999, s. II-2837) kumoamista,

ja jossa valittajien vastapuolina ovat

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään M. Erhart ja B. Doherty, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

ja

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

South Wales Small Mines Association, Englannin oikeuden mukaan perustettu yhteenliittymä, kotipaikka Fochriw, Near Bargoed (Yhdistynyt kuningaskunta), edustajinaan T. Sharpe, QC, ja barrister M. Brealey, solicitor S. Llewellyn Jonesin valtuuttamina, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja F. Macken sekä tuomarit C. Gulmann, J.-P. Puissochet (esittelevä tuomari), R. Schintgen ja J. N. Cunha Rodrigues,

julkisasiamies: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 26.6.2001 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Plant ja 16 muuta valittajaa (jäljempänä Plant ym.) ovat yhteisöjen tuomioistuimeen 20.12.1999 toimittamallaan valituksella hakeneet EHTY:n tuomioistuimen perussäännön 49 artiklan nojalla muutosta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen yhdistetyissä asioissa T-148/98 ja T-162/98, Evans ym. vastaan komissio, 29.9.1999 antamaan määräykseen (Kok. 1999, s. II-2837; jäljempänä valituksenalainen määräys), jossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin jätti tutkimatta heidän kanteensa, jossa vaadittiin kumoamaan komission 30.7.1998 tekemä päätös nro 15656, jolla komissio oli kieltäytynyt ryhtymästä toimenpiteisiin hiilikaivosyritysten yhteenliittymän tekemän kantelun johdosta, jolla ilmiannettiin hintasyrjintä (jäljempänä riidanalainen päätös).

Tosiseikat ja asian käsittelyn vaiheet ensimmäisessä oikeusasteessa

2 Valituksenalaisen määräyksen "tosiseikkoja ja oikeudenkäyntimenettelyä" koskevassa osassa todetaan muun muassa seuraavaa:

"1. South Wales Small Mines Association (Etelä-Walesin pienten kaivosyritysten yhdistys, jäljempänä SWSMA) on Englannin oikeuden mukaan perustettu rekisteröimätön yhdistys, joka on luotu valvomaan Etelä-Walesissa toimivien pienten hiilikaivosyritysten etuja.

2 Osa kyseisistä pienyrityksistä kanteli 5.6.1990 SWSMA:n nimissä komissiolle EHTY:n perustamissopimuksen asiaan kuuluvien määräysten vastaisten syrjivien kaupanehtojen soveltamisesta.

3 Komissio totesi päätöksessä nro 15656 (jäljempänä päätös), joka sisältyi 30.7.1998 päivättyyn kirjeeseen, ettei se aikonut ryhtyä toimenpiteisiin kantelun johdosta.

4 SWSMA sai 5.8.1998 kyseisen 30.7.1998 päivätyn ja päätöksen sisältävän kirjeen tiedoksi kirjeellä, joka oli kirjattu ja varustettu vastaanottotodistuksella.

5 Kirjeellä, joka oli päivätty 18.8.1998 ja vahvistettiin vastaanotetuksi 26.8.1998, useat pienyritykset pyysivät komissiota antamaan niille päätöksen muodollisesti tiedoksi, minkä komissio kieltäytyi 24.8.1998 päivätyllä kirjeellä tekemästä.

6 Kun asianomaiset saivat 16.9.1998 tietää, ettei SWSMA ollut nostanut kannetta päätöksestä säädetyssä määräajassa, ne nostivat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 21.9.1998 toimittamallaan kannekirjelmällä EHTY:n perustamissopimuksen 33 artiklan toisen kohdan ja 35 artiklan nojalla kanteen kyseisestä päätöksestä (asia T-148/98). Kantajat täsmensivät kannekirjelmänsä 2 kohdassa seuraavaa: 'Kopio päätöksestä on tämän kannekirjelmän liitteenä 1'.

7 SWSMA nosti puolestaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 6.10.1998 toimittamallaan kannekirjelmällä kyseisestä päätöksestä edellä mainitun 33 artiklan toisen kohdan mukaisen kumoamiskanteen (asia T-162/98).

8 Komissio esitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 114 artiklan 1 kohdan mukaisesti molemmissa asioissa tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä koskevat oikeudenkäyntiväitteet asiakirjoilla, jotka se toimitti 23.11.1998 (asia T-162/98) ja 14.12.1998 (asia T-148/98)."

3 Asiassa T-148/98 Plantia ym:ita, jotka ilmoittivat olevansa SWSMA:n vanhoja jäseniä, vastaan esitetty tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä koskeva oikeudenkäyntiväite perustui erityisesti siihen, että EHTY:n perustamissopimuksen 33 artiklan kolmannessa kohdassa nyt käsiteltävänä olevan kanteen nostamiselle asetettua yhden kuukauden määräaikaa ei ollut noudatettu; ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on esittänyt tähän liittyen kirjallisesti Plantille ym:ille kirjaajan 28.4.1999 päivätyllä kirjeellä kysymyksiä, jotka liittyivät niihin olosuhteisiin, joissa Plant ym. olivat saaneet tiedon riidanalaisesta päätöksestä. Plant ym. ovat vastanneet kysymyksiin 1.6.1999 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen saapuneeksi kirjatulla kirjeellä.

4 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on näiden kahden asian asiakirja-aineiston perusteella tehnyt seuraavat tosiseikkoihin liittyvät toteamukset.

5 Riidanalainen päätös oli annettu tiedoksi SWSMA:lle siihen ainoaan osoitteeseen, joka oli ilmoitettu komissiolle. Kyseisen päätöksen sisältävä kirje oli luovutettu Bernard John Llewellynille, joka oli kantelun tekoaikaan SWSMA:n sihteeri. Llewellyn vakuutti valaehtoisessa vakuutuksessa, että hän ei ollut ryhtynyt mihinkään toimenpiteisiin riidanalaisen päätöksen vastaanotettuaan, ja lisäksi hän erityisesti vakuutti, että hän ei ollut välittänyt kirjettä SWSMA:n oikeudelliselle neuvonantajalle Sarah Llewellyn Jonesille, joka on asianajotoimisto T. Llewellyn Jonesin osakas, koska kyseisessä päätöksessä oli maininta "cc. T. Llewellyn". Bernard John Llewellyn oli ajatellut, että SWSMA:n neuvonantaja ryhtyisi tarpeellisiin toimenpiteisiin riidanalaisesta päätöksestä kopion saatuaan. Mutta SWSMA:n mukaan sen neuvonantaja ei ollut saanut kopiota kyseisestä komission päätöksestä ja se sai tiedon siitä vasta 8.9.1998.

6 Mostyn Jones, joka on yksi kantajista asiassa T-148/98, on ilmoittanut, että ulkopuolinen taho oli antanut hänelle 10.8.1998 kopion riidanalaisesta päätöksestä. Kun hän on vastannut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaajan 28.4.1999 lähettämässä kirjeessä esitettyihin kysymyksiin, hän on

täsmentänyt, että hän ei enää muista tarkasti sitä, missä tilanteessa kyseinen kopio oli annettu eikä sitä, kuka ulkopuolinen taho oli, mutta hän uskoo saaneensa sen yhdeltä Sarah Llewellyn Jonesin edustamalta henkilöltä.

7 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaaja on pyytänyt 25.6.1999 päivätyissä kirjeissään asian T-148/98 ja T-162/98 asianosaisia esittämään huomautuksensa näiden kahden asian mahdollisesta yhdistämisestä kirjallista ja suullista käsittelyä sekä tuomiota varten. Asianosaisia on näissä kirjeissä pyydetty ilmoittamaan, haluavatko he, että tietyt kohdat heidän vastineistaan tai ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen jätetyistä muista asiakirjoista käsitellään luottamuksellisesti, jos asiat yhdistetään.

8 Ainoastaan komissio on vastannut asetetussa määräajassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 3.7.1999 toimittamillaan kirjeillä, joissa se on ilmoittanut, ettei sillä ole huomautettavaa sen suhteen, että asiat mahdollisesti yhdistettäisiin kirjallista ja suullista käsittelyä ja tuomiota varten, ja ettei se pyydä luottamuksellista käsittelyä.

9 Power Gen UK plc, National Power plc ja British Coal Corporation ovat pyytäneet saada osallistua väliintulijoina molempiin oikeusriitoihin komission vaatimuksia tukeakseen.

10 Tiettyjen asian T-148/98 kantajien puolesta haettiin 25.6.1999 toimitetulla kirjeellä maksutonta oikeudenkäyntiä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 94 artiklan mukaisesti.

Valituksenalainen määräys

11 Valituksenalaisella määräyksellä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on

— yhdistänyt asiat T-148/98 ja T-162/98 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 50 artiklan nojalla

— ratkaissut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 114 artiklan mukaisesti tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä koskevan komission väitteen käsittelemättä itse pääasiaa ja pitämättä suullista käsittelyä

— jättänyt molemmat kanteet tutkimatta.

Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on määrännyt, että lausunnon antaminen maksutonta oikeudenkäyntiä koskevasta hakemuksesta ja väliintulohakemuksista raukeaa.

12 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on päätynyt siihen, että molemmat sen käsiteltävänä olevat kanteet on jätettävä tutkimatta, ja todennut seuraavaa:

"29 Alustavasti on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kumoamiskanteen nostamista koskevat määräajat kuuluvat oikeusjärjestyksen perusteisiin eivätkä asianosaiset tai tuomioistuin voi määrätä niistä,

koska ne on asetettu oikeudellisten tilanteiden selkeyden ja varmuuden takaamiseksi ja syrjinnän ja mielivaltaisen kohtelun välttämiseksi oikeudenkäytössä (yhdistetyt asiat T-121/96 ja T-151/96, Mutual Aid Administration Services v. komissio, tuomio 18.9.1997, Kok. 1997, s. II-1355, 38 kohta).

Asia T-162/98

30 On kiistatonta, että päätös on annettu kantajalle lainmukaisesti tiedoksi ja että kantaja on nostanut kanteensa vasta tätä varten varatun määräajan päätyttyä.

31 Anteeksiannettava virhe, johon kantaja on vedonnut saadakseen ehdotonta kumoamiskanteen määräaikaa pidennettyä, koskee ainoastaan poikkeuksellisia tilanteita, joissa asianomainen toimielin on toiminut tavalla, joka on ollut omiaan yksinään tai merkittävissä määrin aiheuttamaan perusteltua sekaannusta yksityisen oikeussubjektin mielessä (asia C-195/91 P, Bayer v. komissio, tuomio 15.12.1994, Kok. 1994, s. I-5619, 26 kohta).

32 EHTY:n perustamissopimuksen 33 artiklan kolmannen kohdan ja 15 artiklan toisen kohdan määräyksistä ilmenee kuitenkin selvästi, että kumoamiskanteen määräaika alkaa kulua siitä, kun riitautettu yksittäinen päätös on annettu tiedoksi sille yritykselle tai yritysten yhteenliittymälle, jolle se on osoitettu.

33 Koska päätös annettiin kantajalle lainmukaisesti tiedoksi, kantajan asiana oli ottaa yhteyttä neuvonantajiinsa sopiakseen toimenpiteistä, joihin päätöksen osalta oli ryhdyttävä, ja käyttää kanneoikeuttaan sille osoitettua määräaikaa noudattaen.

34 Vaikka, kuten kantaja väittää, sen solicitorit eivät olisi saaneet komissiolta kopiota päätöksestä, sen vaaran, ettei kirjettä olisi lähetetty tai että tavallisena kirjeenä lähetetty kirje olisi kadonnut, olisi pitänyt saada aikaan se, että kantaja olisi viipymättä antanut solicitoreilleen asianmukaiset ohjeet etujensa puolustamiseksi.

35 Luottaessaan ainoastaan solicitoriensa aloitekykyyn kantaja ei näin ollen ole toiminut kuten tavanomaista huolellisuutta noudattava yksityinen oikeussubjekti.

36 Tässä tilanteessa päätöksessä ollutta merkintää 'cc: T. Llewellyn Jones' ei voida pitää sellaisena poikkeuksellisena tilanteena, joka tekisi kantajan tekemän virheen anteeksiannettavaksi.

37 Tästä seuraa, että kantajan esittämät väitteet on hylättävä perusteettomina ja asiassa T-162/96 nostettu kanne on jätettävä tutkimatta, koska se ei täytä tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä.

Asia T-148/98

— —

40 Jos EHTY:n perustamissopimuksen 33 artiklan kolmannessa kohdassa vahvistettu yhden kuukauden kannemääräaika, lisättynä etäisyyteen perustuvalla kymmenen päivän määräajalla, laskettaisiin siten kuin kantajat väittävät, eli 10.8.1998 alkaen, jolloin yhden niistä väitettiin saaneen ulkopuoliselta taholta kopion päätöksestä, määräaika olisi päättynyt 20.9.1998. Koska kyseinen päivä oli sunnuntai, määräaikaa olisi työjärjestyksen

101 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan nojalla jatkettu 21.9.1998 keskiyöhön saakka. Kanne, joka toimitettiin kyseisenä viimeisenä päivänä, olisi näin ollen nostettu säädetyn määräajan viimeisenä päivänä.

41 Asianosainen voi kuitenkin vedota väitteidensä tueksi ainoastaan riittävän konkreettisiin ja yksityiskohtaisiin seikkoihin, jotta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voisi pitää niitä vähintään uskottavina ja jotta vastapuoli voisi riitauttaa ne tehokkaasti ja esittää tarpeen vaatiessa vastakkaista näyttöä. Tämä väittämistaakka, joka koskee ainoastaan kantajien tiedossa olevia tosiseikkoja, estää sen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ratkaisisi asian puhtaasti teoreettisten tai ainoastaan oikeusriidan tarpeisiin järjestettyjen olosuhteiden perusteella.

42 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on kehottanut kantajia ensinnäkin täsmentämään sen ulkopuolisen tahon henkilöllisyyden, jolta yksi kantajista oli saanut kopion päätöksestä, toiseksi osoittamaan kyseisen kantajan henkilöllisyyden ja kolmanneksi kuvailemaan kopion saamisen tarkat olosuhteet sekä ne tavat, joilla muut kantajat saivat tiedon päätöksestä.

43 Kantajat antoivat mainittuihin kysymyksiin seuraavat vastaukset:

1. 'The Applicant Mr. Mostyn Jones he (sic) cannot recall who the third party was, he thinks he obtained it from one of the persons who Sarah Llewellyn Jones represents'.

('Kantaja Mostyn Jones ei muista kuka kyseinen ulkopuolinen taho oli, hän uskoo saaneensa sen yhdeltä Sarah Llewellyn Jonesin edustamista henkilöistä.')

2. 'Mostyn Jones.'

3. 'The Applicant Mr. Jones cannot recall the exact circumstances. The Other Applicants became aware of it by Mr. Jones informing some of them of the decision and the Applicants communicating directly with one another'.

('Kantaja Jones ei muista tarkkoja olosuhteita. Muut kantajat kuulivat asiasta Jonesilta, joka ilmoitti joillekin kantajista päätöksestä, ja siten, että kantajat vaihtoivat asiaa koskevia tietoja keskenään.')

44 Ottaen huomioon, että komissio antoi päätöksen tiedoksi ainoastaan SWSMA:lle ja ettei päätöstä edes saatettu yhdistyksen solicitoreiden tietoon, jotka saivat asiasta tiedon vasta 8.9.1998, väite, jonka mukaan yksi kantajista sai 10.8.1998 kopion päätöksestä ulkopuoliselta taholta, jonka henkilöllisyyttä ei ole selvitetty, vaikuttaa epätodennäköiseltä.

45 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin annetut vastaukset vahvistavat tätä epäuskottavuutta entisestään. Vastausten lakonisesta ja välttelevästä muotoilusta ilmenee, että Mostyn Jones, joka muistaa tarkasti sen päivämäärän, jolloin hän sai kopion päätöksestä ja joka on kannemääräajan väitetty alkamisajankohta, on unohtanut sekä sen henkilön henkilöllisyyden, jolta hän kopion sai, että ne olosuhteet, joissa tämä tapahtui.

46 Mostyn Jones esittää ainoana täsmennyksenään, että hän uskoo saaneensa asiakirjan yhdeltä SWSMA:n neuvonantajan Sarah Llewellyn Jonesin edustamista henkilöistä. Tämä väite on kuitenkin ristiriidassa Bernard John Llewellynin toteamusten kanssa, koska viimeksi mainittu on todennut, ettei hän ryhtynyt mihinkään toimenpiteisiin saatuaan päätöksen sisältävän kirjeen, ja

sen seikan kanssa, että SWSMA:n solicitorit saivat päätöksestä tiedon vasta 8.9.1998.

47 Tästä seuraa, että kantajat eivät ole kyenneet riittävän eritellysti ja sitovasti esittämään sitä ajankohtaa, josta alkaen kannemääräajan olisi pitänyt katsoa kuluvan, jotta heidän olisi katsottu nostaneen kanteensa määräajassa.

48 Tästä seuraa välttämättä se, että asiassa T-148/98 nostettua kannetta on pidettävä myöhästyneenä.

49 Kyseinen kanne on näin ollen jätettävä tutkimatta, koska se ei täytä tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä, ilman, että komission esittämiä muita tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä koskevia väitteitä, maksutonta oikeudenkäyntiä koskevaa hakemusta tai väliintulohakemuksia olisi tarpeen käsitellä."

Valitus

Valituksessa esitetyt vaatimukset

13 Plant ym. vaativat, että yhteisöjen tuomioistuin

— kumoaa valituksenalaisen määräyksen siltä osin kuin se koskee asiaa T-148/98

— toteaa, että kumoamiskanne on otettava tutkittavaksi ja että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on ratkaistava asia

— toissijaisesti palauttaa tutkittavaksi ottamista koskevan kysymyksen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen, jotta tämä ratkaisisi sen uudessa kokoonpanossa, ja sallii Plantin ym. ennakkoon tutustua kaikkeen esitettyyn näyttöön tai SWSMA:n tekemiin huomautuksiin ja kommentoida niitä

— velvoittaa komission korvaamaan valituksesta ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa kanteen käsittelystä aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

14 Komissio vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin

— jättää valituksen tutkittavaksi ottamatta

— toissijaisesti hylkää valituksen perusteettomana

— velvoittaa Plantin ym. korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

15 SWSMA ei ole jättänyt vastinetta.

Valitusperusteet

16 Valituksensa tueksi Plant ym. vetoavat kolmeen perusteeseen, jotka nojautuvat siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen, loukannut puolustautumisoikeuksia sekä ottanut huomioon sille esitetyn näytön vääristyneellä tavalla.

17 Erityisesti toisen kanneperusteen osalta Plant ym. väittävät, että kun ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on pitänyt Plantin ym:iden kannetta myöhästyneenä, se on kiinnittänyt suurta huomiota siihen, mitä se on pitänyt ristiriitana heidän toimittamansa ja SWSMA:n toimittaman näytön välillä. Kun ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut, että Plantin ym:iden väitteet, joiden mukaan he olivat saaneet tiedon riidanalaisesta päätöksestä vasta 10.8.1998, olivat epätodennäköisiä, on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin nojautunut laajalti Bernard John Llewellynin ja asianajotoimisto T. Llewellyn Jonesin valaehtoisissa vakuutuksissa antamiin vakuutuksiin, joiden mukaan asianajotoimisto oli saanut tiedon päätöksestä vasta 8.9.1998. Plantilla ym:illa ei kuitenkaan ole ollut mahdollisuutta tutkia eikä kommentoida SWSMA:n aiemmin asiassa T-162/98 toimittamaa näyttöä. Heille ei ole myöskään annettu tilaisuutta siihen asioiden yhdistämisen jälkeen eikä ennen valituksenalaisen määräyksen antamista. Plant ym. korostavat, että asianosaisille on annettava mahdollisuus tutustua kaikkeen näyttöön tai kaikkiin esitettyihin huomautuksiin ja niihin liittyviin kommentteihin, ja lisäksi he katsovat, että kyse on eräästä luonnollisen oikeuden perusperiaatteesta, joka on erottamaton osa oikeudesta saada osakseen kontradiktorinen menettely. He viittaavat tältä osin Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen asiassa Vermeulen vastaan Belgia, 20.2.1996 antamaan tuomioon (*Recueil des arrêts et décisions* 1996—I, s. 224), ja yhdistetyissä asioissa 42/59 ja 49/59, Snupat vastaan korkea viranomainen, 22.3.1961 annettuun tuomioon (Kok. 1961, s. 99, 156). Plant ym. väittävät, että he olisivat kyenneet osoittamaan päivän, jolloin he olivat antaneet oikeudellisille edustajilleen ohjeita, jotta nämä nostaisivat kanteen, mikäli heille olisi annettu tilaisuus siihen, ja tämän väitteensä tueksi he ovat liittäneet valitukseensa kopion riidanalaisesta päätöksestä lähetetystä telekopiosta, jonka vastaanottopäiväksi on merkitty 11.8.1998.

Valituksen tutkittavaksi ottaminen

Komission väitteet ja niiden perustelut

18 Komissio on valituksesta ilmoituksen saatuaan katsonut vastineessaan ensiksi, että valitus on kokonaisuudessaan jätettävä tutkittavaksi ottamatta. Se katsoo, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on jättänyt kanteen tutkittavaksi ottamatta liian myöhään esitettynä pelkästään tosiseikkojen arvioinnin perusteella. Esitettyään Plantille ym. suoria kysymyksiä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on hylännyt väitteen, jonka mukaan yhdellä kantajista oli ollut riidanalainen päätös hallussaan 10.8.1998, kuten he väittivät. Lukuun ottamatta sitä tapausta, että näyttö on otettu huomioon vääristyneellä tavalla, tämä arviointi ei näin ollen ole sellainen oikeuskysymys, että se sinänsä kuuluisi yhteisöjen tuomioistuimen harjoittaman valvonnan piiriin. Komissio muistuttaa, että EHTY:n perustamissopimuksen 32 d artiklan 1 kohdan ja EHTY:n tuomioistuimen perussäännön 51 artiklan nojalla muutosta voidaan hakea vain oikeuskysymyksiä koskevilta osin. Tältä osin komissio viittaa asiassa C-53/94 P, Hilti vastaan komissio, 2.3.1994 annettuun tuomioon (Kok. 1994, s. I-667, 10 ja 42 kohta), asiassa C-143/95 P, komissio vastaan Socurte ym., 9.1.1997 annettuun tuomioon (Kok. 1997, s. I-1, 36 kohta) ja asiassa C-55/97 P, AIUFFASS ja AKT vastaan komissio, 6.10.1997 annettuun määräykseen (Kok. 1997, s. I-5383, 25 kohta). Komission mukaan kanneperustetta, jonka mukaan puolustautumisoikeuksia ei olisi noudatettu siltä osin kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on nojautunut SWSMA:n toimittamaan tosiseikkoihin perustuvaan näyttöön, jota Plant ym. eivät ole pystyneet kommentoimaan, ei voida ottaa tutkittavaksi, koska sillä pyritään siihen, että tosiseikasto tutkittaisiin uudelleen. Lisäksi, vaikka muutoksenhaun perusteena saadaan käyttää muun muassa asian käsittelyssä tapahtunutta oikeudenkäyntivirhettä, joka on hakijan etujen vastainen, valituksessa ei osoiteta, kuinka jokin menettelyvirhe olisi loukannut Plantin ym:iden etuja.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

19 EHTY:n tuomioistuimen perussäännön 51 artiklan mukaan muutoksenhaun perusteena saadaan käyttää muun muassa asian käsittelyssä yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa tapahtunutta oikeudenkäyntivirhettä, joka on hakijan etujen vastainen.

20 Puolustautumisoikeuksien loukkaamista koskeva kanneperuste on näin ollen otettava tutkittavaksi. Se seikka, voiko ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin, kun se on jättänyt ottamatta tutkittavaksi kanteen, perustaa tuomionsa sellaisiin tosiseikkoihin, joista Plant ym. eivät ole voineet esittää kantaansa, on oikeuskysymys, vaikka komissio väittää toisin. Sen selvittäminen, missä määrin valituksenalaisessa määräyksessä on todellakin tukeuduttu tällaiseen näyttöön, kun kanne on hylätty, kuuluu yhteisöjen tuomioistuimen valvontatehtäviin sen käsitellessä valitusta. Itse asiassa kyse on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käydyn menettelyn tutkimisesta eikä pääasian ratkaisemiseen liittyvien tosiseikkojen uudelleen tutkimisesta. Se seikka, onko hakijan edun vastaista oikeudenkäyntivirhettä tapahtunut, on tutkittava valitusta aineellisesti käsiteltäessä eikä sen tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä tutkittaessa.

Valituksen paikkansapitävyys

Komission väitteet ja niiden perustelut

21 Komissio väittää vastineessaan niihin väitteisiin, jotka on mainittu tämän tuomion 17 kohdassa ja joilla pyritään näyttämään toteen, että puolustautumisoikeuksia on rikottu, että vaikka oli täysin Planin ym:iden etujen mukaista osoittaa, että he olivat saaneet kopion riidanalaisesta päätöksestä vasta 10.8.1998, he olivat kuitenkin vastanneet ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kysymyksiin lakonisesti ja välttelevästi; komissio viittaa tältä osin valituksenalaisen määräyksen 45 kohtaan. Komissio katsoo, että valittajat itse ovat vastuussa siitä, etteivät he olleet pystyneet näyttämään toteen sitä, että he olivat saaneet tiedon riidanalaisesta päätöksestä 10.8.1998 ja että muutosta hakiessaan Plant ym. eivät vieläkään ole esittäneet näyttöä, jonka esittämismahdollisuuden epäämisestä he moittivat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta. Komissio katsoo, että valituksen liitteenä olleella telekopiolla, jossa vastaanottopäiväksi on merkitty 11.8.1998, ei ole näyttöarvoa. Telekopiosta ei ilmene sitä, että vastaajat olivat saaneet tiedon riidanalaisesta päätöksestä vasta 10.8.1998, vaikka katsottaisiinkin, että telekopio on todisteena siitä, että valittajilla oli asiakirja hallussaan 11.8.1998 ja vaikka valittajat pystyisivät vakuuttavasti selittämään sen, mistä syystä he eivät olleet esittäneet sitä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa.

22 Komissio korostaa sen väitteensä tueksi, jonka mukaan Plantin ym:iden etuja ei ole loukattu, että yhteisöjen tuomioistuin on katsonut eräässä kilpailuoikeutta koskevassa asiassa, että sillä seikalla, että komissio oli käyttänyt eräässä yrityksille vastaisessa päätöksessään seikkoja, joista yritykset eivät ole voineet saada tietoa, ei vaikuttanut koko päätöksen pätevyyteen, koska nämä seikat koskivat sellaisia olosuhteita, jotka olivat puhtaasti liitännäisiä suhteessa päätöksessä todettuihin kilpailusääntöjen rikkomisiin. Komissio lisää, että yhteisöjen tuomioistuin on kuitenkin tarkentanut, että se itse ei voi tällaisessa tilanteessa kuitenkaan ottaa huomioon kyseisiä seikkoja, kun se tutkii kyseisen päätöksen asianmukaisuutta (yhdistetyt asiat 100/80—103/80, Musique Diffusion française vastaan komissio, tuomio 7.6.1983, Kok. 1983, s. 1825, 30 kohta; Kok. Ep. VII, s. 133).

23 Valituksenalaisessa määräyksessä on erittäin selkeästi komission mukaan todettu se, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin olisi tehnyt joka tapauksessa samanlaisen päätelmän valituksen tutkittavaksi ottamisesta, vaikka Plantilla ym:illa olisikin ollut mahdollisuus tehdä huomautuksia asiakirjoihin liitetystä näytöstä, erityisesti Bernard John Llewellynin antamasta vakuutuksesta. Valituksenalaisen määräyksen 45 kohdasta ilmenee, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt yksinomaan Plantin ym:iden toteamusten perusteella sellaisen päätelmän, että valittajien väittämä päivämäärä, jolloin he olivat saaneet tiedon valituksenalaisesta päätöksestä, ei ole uskottava. SWSMA:n toimittamiin asiakirjoihin perustuva näyttö on ainoastaan vahvistanut tätä päätelmää, mutta näyttö ei millään muodoin ole ollut ratkaisevaa tai olennaista.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

24 Kuten Plant ym. perustellusti muistuttavat ja yhteisöjen tuomioistuin edellä mainituissa yhdistetyissä asioissa Snupat vastaan korkea viranomainen annetussa tuomiossa on korostanut, yhtä perustavanlaatuisista oikeusperiaatteista rikottaisiin, jos tuomioistuimen ratkaisu perustuisi seikkoihin tai asiakirjoihin, joita asianosaiset, tai joku asianosaisista, eivät ole voineet saada tietoonsa ja joihin he eivät siis ole voineet ottaa kantaa.

25 Näin ollen on syytä tutkia, onko ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ratkaisu perustunut seikkoihin tai asiakirjoihin, joita Plant ym. eivät ole saaneet tietoonsa, kuten he ovat väittäneet.

26 Valittajat vetoavat tässä yhteydessä valituksenalaisen määräyksen 46 kohdassa esitettyihin Bernard John Llewellynin toteamuksiin, joiden mukaan hän ei ollut ryhtynyt mihinkään toimenpiteisiin saatuaan riidanalaisen päätöksen. Lisäksi he viittaavat valituksenalaisen määräyksen 44 ja 46 kohdasta ilmenevään SWSMA:n kannanottoon, jonka mukaan SWSMA:n neuvonantajat saivat tästä päätöksestä tiedon vasta 8.9.1998.

27 On todettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todellakin nojautunut tähän todistusaineistoon, kun se on katsonut, että Plant ym. eivät ole näyttäneet toteen sitä, että he olivat saaneet kopion komission päätöksestä 10.8.1998, ja kun se on todennut, että kanne oli esitetty liian myöhään.

28 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on korostanut valituksenalaisen määräyksen 44 kohdassa sitä, että päätöstä ei ollut annettu tiedoksi SWSMA:n solicitoreille, jotka saivat siitä tiedon vasta 8.9.1998, ja se on katsonut, että väite, jonka mukaan yksi kantajista sai 10.8.1998 kopion kyseisestä päätöksestä ulkopuoliselta taholta, jonka henkilöllisyyttä ei ole selvitetty, vaikuttaa epätodennäköiseltä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut valituksenalaisen määräyksen 46 kohdassa, että Mostyn Jonesin toteamukset, joiden mukaan hän uskoi saaneensa asiakirjan yhdeltä SWSMA:n neuvonantajan Sarah Llewellyn Jonesin edustamalta henkilöltä, eivät ole vakuuttavia, ja katsonut, että tämä väite oli ristiriidassa toisaalta Bernard John Llewellynin toteamusten kanssa, joissa hän oli vahvistanut sen, ettei hän ollut ryhtynyt mihinkään toimenpiteisiin saatuaan riidanalaisen päätöksen, ja toisaalta sen seikan kanssa, että SWSMA:n solicitorit saivat päätöksestä tiedon vasta 8.9.1998.

29 Toisaalta on totta, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käytävässä menettelyssä Plantilla ym:illa ei ole ollut tietoa Bernard John Llewellynin anta-

masta vakuutuksesta eikä SWSMA:n kannanotosta, jonka mukaan sen solicitorit saivat tiedon riidanalaisesta päätöksestä vasta 8.9.1998.

30 Komission vastine, joka sisälsi oikeudenkäyntiväitteen ja pyynnön siitä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ratkaisisi tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä koskevan väitteen käsittelemättä itse pääasiaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 114 artiklan 1 kohdan perusteella, ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämät kysymykset, jotka mainitaan tämän tuomion 3 kohdassa, ovat itse asiassa ainoat asiakirjat, jotka tässä menettelyssä on toimitettu Plantille ym:ille.

31 Missään asian T-148/98 yhteydessä esitetyissä asiakirjoissa ei viitata Bernard John Llewellynin antamaan vakuutukseen eikä SWSMA:n kannanottoon, joka koskee sitä päivämäärää, jolloin sen solicitorit olivat saaneet tiedon riidanalaisesta päätöksestä.

32 Plantin ym:iden komission esittämään oikeudenkäyntiväitteeseen esittämistä kirjallisista huomautuksista ei ilmene, että he olisivat jollain muulla tavalla olleet tietoisia edellä mainitussa kohdassa mainitusta näytöstä.

33 Bernard John Llewellynin toteamukset ja SWSMA:n kannanottoa koskeva näyttö ovat mukana asian T-162/98 asiakirjoissa. Näitä ei kuitenkaan ole toimitettu asian T-148/98 kantajille eivätkä edellä mainitut kantajat näin ollen ole voineet käsitellä niitä kirjallisessa tai suullisessa menettelyssä, koska nämä kaksi asiaa yhdistettiin ainoastaan valituksenalaisen määräyksen antamista varten, ja kyseinen määräys annettiin yhteisön ensimmäisen oikeusasteen työjärjestyksen 111 artiklan nojalla käymättä suullista käsittelyä.

34 Koska kantajien asiassa T-148/98 nostama kanne on näin ollen jätetty tutkimatta tämän tuomion 29 kohdassa esitettyjen seikkojen perusteella, on asian käsittelyssä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa tapahtunut EHTY:n tuomioistuimen perussäännön 51 artiklassa tarkoitettu oikeudenkäyntivirhe, joka on hakijan etujen vastainen.

Kanteen tutkittavaksi ottaminen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa

35 Asian käsittely on siinä vaiheessa, että komission esittämä oikeudenkäyntiväite voidaan ratkaista. Erityisesti on todettava, että asianosaiset ovat voineet esittää asiassa T-148/98 ja nyt esillä olevassa oikeudenkäynnissä kantansa siitä näytöstä, jonka komissio on näissä kahdessa oikeudenkäynnissä esittänyt oikeudenkäyntiväitteensä tueksi. Yhteisöjen tuomioistuin katsoo tässä asiassa, että on syytä tutkia välittömästi uudelleen Plantin ym:iden ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa nostaman kanteen tutkittavaksi ottaminen.

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

36 Komissio korostaa asian T-148/98 kanteeseen kohdistamassaan oikeudenkäyntiväitteessä sitä, että riidanalainen päätös ei koske Plantia ym:ita ja he eivät näin ollen täytä EHTY:n perustamissopimuksen 33 artiklan mukaisen kanteen nostamiselle määrättyjä ehtoja. Komissio väittää, että riidanalainen päätös koskee ainoastaan SWSMA:aa, joka on kantelun tekijä, ja että ainoastaan sellainen päätös, joka on tehty Plantin ym:iden itsensä tekemän kantelun johdosta, voi koskea heitä. Se seikka, että SWSMA:n kantelussa ilmoittama käyttäytyminen saattaa mahdollisesti vaikuttaa Plantiin ym:ihin, ei tarkoita sitä, että päätös olla ryhtymättä toimenpiteisiin kantelun johdosta koskisi heitä, koska he olisivat itsekin voineet tehdä kantelun. Yhteisöjen tuomioistuin on todennut asiassa C-70/97 P, Kruidvat vastaan komissio, 17.11.1998 antamassaan tuomiossa

(Kok. 1998, s. I-7183), että se tosiasia, että päätös koskee suoraan ja erikseen tiettyä järjestöä, ei tarkoita sitä, että se koskisi myös järjestön jäseniä suoraan ja erikseen.

37 Komissio pyytää tuomioistuinta lisäksi tutkimaan sen, ovatko kaikki kantajat ominaisuuksiltaan EHTY:n perustamissopimuksen 80 artiklassa tarkoitettuja "yrityksiä"; jos tämä ominaisuus puuttuu, heidän kanteensa olisi kaikissa jutun vaiheissa jätettävä tutkittavaksi ottamatta. Komissio korostaa, että Plant ym. eivät ole esittäneet näyttöä siitä, että he harjoittavat vielä hiilen tuotantoa, ja väittää, että kantajan tulisi harjoittaa tätä toimintaa sillä hetkellä, kun kanne nostetaan, jotta kantajan voitaisiin katsoa olevan edellä mainitussa määräyksessä tarkoitettu yritys.

38 Komissio korostaa lisäksi, että kanne on nostettu liian myöhään, koska EHTY:n perustamissopimuksen 33 artiklan nojalla tällainen kanne on pantava vireille yhden kuukauden kuluessa kanteen kohteena olevan toimenpiteen tiedoksi antamisesta. Komissio tähdentää, että kanne on nostettu vasta sen määräajan päätyttyä, joka on laskettu siitä, kun SWSMA:lle annettiin tieto riidanalaisesta päätöksestä, ja korostaa lisäksi sitä, että jos tämän määräajan alkaminen laskettaisiin siitä hetkestä, kun jokainen yhteenliittymän jäsenistä on todistettavasti saanut henkilökohtaisesti tiedon tätä yhteenliittymää koskevasta päätöksestä, niin kanteen nostamiselle asetettua määräaikaa voitaisiin hyvin helposti kiertää, mistä seuraisi oikeudellinen epävarmuus, jota olisi mahdotonta hyväksyä.

39 Oikeussuojan tarpeensa osalta Plant ym. väittävät, että he olivat alkuperäisiä jäseniä SWSMA:ssa, joka on oikeushenkilöllisyyttä vailla oleva yhteenliittymä, jota hiilen pientuottajat käyttivät pelkästään kollektiivisena nimenä tiettyjen yhteisten toimintojen helpottamiseksi, muun muassa kun he vuonna 1990 tekivät kantelun ja seurasivat sen edistymistä komissiossa. Heillä oli yhä edelleen henkilökohtainen, suora intressi sen suhteen, mitä heidän tekemälleen kantelulle tapahtuisi. Plant ym. korostavat, että kantelussa ilmiannetut menettelytavat koskivat suoraan jokaista heistä. Se seikka, että SWSMA on keskeyttänyt toi-

mintansa ja että kantajat olivat lähteneet yhteenliittymästä, vain vahvistaa heidän oikeussuojan tarvettaan sellaisen päätöksen osalta, joka koskee heitä suoraan. Plant ym. täsmentävät, että he ovat yrittäneet useaan kertaan neuvonantajansa välityksellä osallistua kantelun tutkintaprosessiin, mutta komissio on kieltäytynyt pitämästä heitä keskustelukumppaneina. Plant ym. lisäävät, että EHTY:n perustamissopimuksen 33 artiklan mukainen kanneoikeus on useamman tahon käytettävissä kuin EY:n perustamissopimuksen 173 artiklan 4 kohdassa (josta on muutettuna tullut EY 230 artiklan 4 kohta) määrätty kanneoikeus, koska vaikka viimeksi mainitussa määräyksessä määrätään, että kantajat voivat hakea heitä suoraan ja erikseen koskevan päätöksen kumoamista siitä huolimatta, että päätös on osoitettu toiselle henkilölle, niin 33 artiklassa vaaditaan ainoastaan, että yksittäisen päätöksen, jonka kumoamista haetaan, tulee koskea kantajia.

40 Sen osalta, ovatko Plant ym. EHTY:n perustamissopimuksen 80 artiklassa tarkoitettuja yrityksiä, Plant ym. myöntävät, että he eivät enää harjoita hiilikaivostoimintaa, mutta täsmentävät, että he kaikki harjoittivat kaivostoimintaa kantelussa mainittuna tapahtumien ajankohtana (1984—1990). Heidän toimintansa loppui juuri näiden tapahtumien johdosta. Sen arvioimiseksi, muodostavatko he kyseisessä määräyksessä tarkoitetun yrityksen, Plant ym. väittävät, että tämän tapauksen kaltaisessa tapauksessa asiaa on tarkasteltava sen päivämäärän mukaan, jolloin kantelun kohteena olevat seikat tapahtuivat, eikä sen päivämäärän mukaan, jolloin kantelua koskevasta päätöksestä nostettiin kanne. Jos tämä viimeksi mainittu päivämäärä otettaisiin huomioon, hiili- ja teräsalalla toimivat kilpailua rajoittavien toimien uhrit, jotka olivat pakotettuja lopettamaan toimintansa kilpailua rajoittavien toimien johdosta, eivät koskaan voisi vedota oikeuksiinsa yhteisöjen tuomioistuimessa.

41 Kanteen nostamista koskevan määräajan osalta Plant ym. väittävät, että saatuaan riidanalaisesta päätöksestä tiedon he olivat nopeasti pyytäneet komissiolta, että se antaisi päätöksen tiedoksi heille, mutta komissio hylkäsi heidän pyyntönsä. He ovat joka tapauksessa noudattaneet kanteen nostamiselle asetettua määräaikaa, jonka lasketaan alkavan siitä päivämäärästä, jolloin yksi heistä oli saanut kyseisestä päätöksestä tiedon eli 10.8.1998. Plant ym. lisäävät, että komissio voisi välttää oikeudellisen epävarmuuden ja riskin siitä, että päätöksistä nostettaisiin kanne vielä pitkän aikaa niiden tekemisen jälkeen, jos komissio julkaisisi päätökset *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.*

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

42 Ensiksi on todettava, että sen kysymyksen osalta, koskeeko riidanalainen päätös Plantia ym:ita EHTY:n perustamissopimuksen 33 artiklan toisessa kohdassa edellytetyllä tavalla, jotta he olisivat oikeutettuja nostamaan kumoamiskanteen kyseisestä päätöksestä, riittää, kun korostetaan, että tällä päätöksellä hylättiin kantelu, jolla ilmiannettiin sellainen toiminta, joka suoraan vaikutti Plantin ym:iden tilanteeseen, ja että kantelu oli tehty erityisesti heidän nimissään. Tästä seuraa, että riidanalainen päätös koskee Plantia ym:ita.

43 Tältä osin on todettava, että komission mainitsemalla oikeuskäytännöllä, jonka mukaan se, että päätös koskee yhteenliittymää suoraan ja erikseen, ei merkitse sitä, että se koskisi myös yhteenliittymän jäseniä suoraan ja erikseen, ei ole merkitystä. EHTY:n perustamissopimuksen 33 artiklan toisessa kohdassa ei vaadita sitä, että päätös koskisi kantajia erikseen, vaan ainoastaan, että kanteen kohteena oleva päätös koskee heitä.

44 Väitettä siitä, että Plant ym. olivat EHTY:n perustamissopimuksen 80 artiklassa tarkoitettuja yrityksiä sinä hetkenä, jolloin riidanalaisella päätöksellä hylätyssä kantelussa ilmiannetut seikat tapahtuivat, ei ole kiistetty. Se seikka, että he sittemmin ovat menettäneet tämän ominaisuuden, ei tarkoita sitä, että heidän etujensa mukaista ei enää olisi saada todetuksi kilpailusääntöjen rikkominen, jonka seurauksista he ovat joutuneet kärsimään silloin, kun he vielä olivat yrityksiä ja jonka osalta heillä oli oikeus kannella.

45 Sen osalta, onko kanne nostettu määräajassa, on syytä muistuttaa, että riidanalainen päätös on 5.8.1998 lainmukaisesti annettu tiedoksi SWSMA:lle. Sellaisessa tapauksessa, jossa yhteenliittymä jäsentensä nimissä toimien on tehnyt

kantelun, kantelun hylkäämistä koskevan päätöksen tiedoksiantaminen yhteenliittymälle vastaa tiedoksiantoa kaikille yhteenliittymän jäsenille, tai muuten vaatimus, jonka mukaan kanne EHTY:n perustamissopimuksen perusteella tehdystä komission päätöksestä on pantava vireille yhden kuukauden määräajassa kyseisen päätöksen tiedoksiantamisesta tai julkaisemisesta lukien, menettää merkityksensä. Päinvastaisessa tapauksessa päätöksen lopullisesta luonteesta vallitsi suurempi epävarmuus, kuten komissio oikeutetusti on korostanut, ja se päivämäärä, jolloin päätös tulisi lopulliseksi, riippuisi lopulta siitä huolellisuudesta, jolla yhteenliittymä välittää tiedon kyseessä olevasta päätöksestä jäsenilleen.

46 On myöskin suhteetonta ja hyvän hallintotavan vastaista vaatia, että komissio antaisi tiedon päätöksestä erikseen jokaiselle päätöstä pyytäneen yhteenliittymän jäsenelle tai että komissio julkaisisi kaikki yhteenliittymälle osoitetut päätökset.

47 Se seikka, että tällainen yhteenliittymä on pelkkä "kollektiivinen nimi", ei voi muuttaa tätä arviointia. Kun Plant ym. ovat yhdessä käyttäneet kollektiivista nimeä käytännön syistä, joista voi koitua heille myös etua, on heidän hyväksyttävä se, että tämä kollektiivinen nimi kelpaa aivan yhtä hyvin käytettäväksi silloin, kun komissiolle lähetetään kirjeitä tai kun komissio osoittaa heille kirjeitä.

48 Tämän asian yhteydessä tulisi lisäksi ottaa huomioon tilanteen erikoispiirteet. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiakirjoista ilmenee, että Plant ym. olivat virallisesti ilmoittaneet komissiolle, että SWSMA ei enää edustanut heitä; he olivat ilmoittaneet, että he yhä edelleen olivat kiinnostuneita tietämään, mihin tulokseen komissio päätyy, kun se käsittelee muun muassa heidän nimissään tehtyä kantelua; he olivat myös ilmoittaneet halustaan osallistua kantelun tutkintaan ja olivat nimenneet uuden yhteisen asiamiehen, solicitor Grahamin. Siihen, että päätöksestä annettiin tieto SWSMA:lle, ei näin ollen tässä tilanteessa voida vedota Plantia ym:ita vastaan.

49 Komissio on toisaalta kieltäytynyt antamasta riidanalaisesta päätöksestä tietoa Plantille ym:ille, eikä se ole julkaissut päätöstä. Tämänkaltaisessa tilanteessa ja koska sen päivän, josta lähtien kantajat ovat olleet tietoisia vastustamansa toimenpiteen täsmällisestä sisällöstä ja perusteluista, tarkka määritteleminen ei ole mahdollista, on katsottava, että määräaika on alkanut kulua vasta siitä päivästä, jona kantajien voidaan osoittaa olleen tietoisia päätöksestä (ks. vastaavasti asia C-102/92, Ferriere Acciaierie Sarde v. komissio, määräys 5.3.1993, Kok. 1993, s. I-801, 18 kohta).

50 Plant ym. ovat tässä asiassa itse ilmoittaneet, että he olivat saaneet tiedon riidanalaisesta päätöksestä 10.8.1998 eli ainoastaan viisi päivää SWSMA:lle tapahtuneen tiedoksiantamisen jälkeen, ja että he olivat jo 18.8.1998 pyytäneet komissiota antamaan heille kyseisestä päätöksestä muodollisesti tiedon, mikä kuvastaa heidän huolellisuuttaan. Plantin ym:iden toteamukset ja asenne eivät näissä olosuhteissa vaikuta epäuskottavilta. Komissio, jonka mielestä kanne on nostettu liian myöhään, ei toisaalta ole esittänyt näyttöä siitä, että Plant ym. olisivat saaneet tiedon riidanalaisesta päätöksestä ennen 10.8.1998.

51 Näin ollen on katsottava, että kanteen nostamiselle asetettu määräaika on alkanut kulua kantajien osalta 10.8.1998 ja että kun nämä olosuhteet ja kantajien eduksi luettava kymmenen päivän pidennys pitkän etäisyyden vuoksi otetaan huomioon, kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin valituksenalaisen määräyksen 40 kohdassa on korostanut, kannetta ei ole nostettu liian myöhään.

52 Tästä seuraa, että kantajat täyttävät EHTY:n perustamissopimuksen 33 artiklan toisessa kohdassa määrätyt ehdot, jotta he voivat nostaa kanteen riidanalaisesta päätöksestä, ja että kannetta ei ole nostettu liian myöhään.

53 Komission oikeudenkäyntiväite on näin ollen hylättävä ja valitus on hyväksyttävä siltä osin kuin valituksenalaisessa määräyksessä asiassa T-148/98 nostettu kanne jätettiin tutkittavaksi ottamatta.

54 Valituksenalainen määräys on kuitenkin luonteeltaan lopullinen asiassa T-162/98 nostetun kanteen osalta. Tästä seuraa, että valituksenalainen määräys on kumottava myös siltä osin kuin sillä yhdistettiin asiat T-148/98 ja T-162/98.

55 Valituksenalainen määräys on lisäksi kumottava siltä osin kuin siinä todetaan, että lausunnon antaminen asiassa T-148/98 esitetystä maksutonta oikeudenkäyntiä koskevasta hakemuksesta ja Power Gen UK plc:n, National Power plc:n ja British Coal Corporationin esittämistä väliintulohakemuksista raukeaa.

56 EHTY:n tuomioistuimen perussäännön 54 artiklassa määrätään, että jos muutoksenhaku todetaan aiheelliseksi, yhteisöjen tuomioistuin kumoaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätöksen. Tällöin se voi joko ratkaista asian lopullisesti itse, jos asia on ratkaisukelpoinen, tai palauttaa sen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ratkaistavaksi.

57 Asia ei ole pääasian osalta ratkaisukelpoinen. Näin ollen asia T-148/98 on palautettava ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen, joka päättää myöhemmin oikeudenkäyntikuluista.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen yhdistetyissä asioissa T-148/98 ja T-162/98, Evans ym. vastaan komissio, 29.9.1999 antama määräys kumotaan siltä osin kuin

— siinä jätetään tutkittavaksi ottamatta kanne asiassa T-148/98

— siinä yhdistetään asiat T-148/98 ja T-162/98

— siinä katsotaan, että lausunnon antaminen asiassa T-148/98 esitetystä maksutonta oikeudenkäyntiä koskevasta hakemuksesta ja Power Gen UK plc:n, National Power plc:n ja British Coal Corporationin esittämistä väliintulohakemuksista raukeaa

— siinä velvoitetaan asian T-148/98 kantajat vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan ja korvaamaan yhteisvastuullisesti Euroopan yhteisöjen komissiolle asiassa T-162/98 kertyneet oikeudenkäyntikulut

— **siinä velvoitetaan asian T-162/98 kantaja korvaamaan yhteisvastuullisesti Euroopan yhteisöjen komissiolle asiassa T-148/98 kertyneet oikeudenkäyntikulut.**

2) **Asia T-148/98 palautetaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen, jotta tämä ratkaisisi pääasian.**

3) **Asian T-148/98 oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.**

Macken Gulmann Puissochet

Schintgen Cunha Rodrigues

Julistettiin Luxemburgissa 10 päivänä tammikuuta 2002.

R. Grass F. Macken

kirjaaja kuudennen jaoston puheenjohtaja